

כגון דאיכא פחות מכביצה אוכלים כולי –

For instance, that there is less than a *K'Baytzoh* food, etc.

Overview

The גמרא explained that s'רבא query was in a case where there was less than a כביצה food in the בית טמא and this כזית of תרומה, which he threw (on שבת) into the בית טמא, in combination with the food already there, equals a כביצה. The query is since it is regarding מצטרף (the טמא becomes תרומה) perhaps he is also חייב for שבת. Our זרק, תרומה and תוספות explains why it was necessary for רבא to mention the details of בית טמא.¹

אומר רבינו יצחק דלהכי נקט זרק² דהשתא בהדי הדדי קא אתיין³ -

The ר"י explains that the reason רבא mentions זרק (he threw it), for now the חיוב and the becoming טמא happen simultaneously -

דלא מחייב לענין שבת עד דנח -

For regarding שבת, he is not חייב until it comes to a rest on the אוכלים פחות - מכביצה

כדאמר בפרק המוציא (לעיל דף פ,א) תוך ג'⁴ לרבנן⁵ בעיא הנחה על גבי משהו⁶ -

As רבא ruled in פרק המוציא that according to the רבנן a thrown object even if it is within three טפחים of the ground, nevertheless it requires that it rest on something in order to be חייב -

אבל מכניס מבי אתי תוך ג' איכא איסור שבת⁷ -

However if he carries it in, as soon as it comes within three טפחים, there is the איסור שבת -

ואיסור טומאה ליכא עד דמצטרף ולא אתון בהדי הדדי -

However the איסור טומאה is not in effect until they actually combine and touch

¹ See previous שבת וכו' תוס' ד"ה אי וכו' שבת. See 'Thinking it over'.

² The ר"י is explaining why רבא asked his query in a case of זרק and not in a case where he carried it into the בית טמא and placed it on the אוכלין פחות מכביצה.

³ See later on the 'עמוד ב' that בהדי הדדי קא אתיין is a requirement for saying שבת לענין טומאה מיחייב לענין שבת.

⁴ Generally there is a rule that if something is within three טפחים (of the ground) it is considered לבור (attached) to the ground. Nevertheless regarding the חיוב of שבת we require a proper הנחה that the item being transported actually rests on something (no matter how small).

⁵ These are the רבנן who argue with ר"ע, who maintains כמי שהונחה דמי (if something is hovering in the airspace it is considered as if it is at rest in that domain).

⁶ Therefore there is no חיוב for שבת until it comes to a rest and touches the other אוכלין when it is מצטרף לטומאה, so the מדמצטרף לענין טומאה מיחייב נמי לענין שבת that סברא and איסור שבת are simultaneous, therefore there can be the

⁷ The item being carried is in the hand of the carrier, as soon as he begins to put it down and it is within three טפחים (of the other food) it is considered a proper הנחה (since it is [at rest] in his hand and not in the airspace).

each other, **so** ואיסור שבת ואיסור טומאה **are not simultaneous**.⁸ This explains why רבא mentions throwing. כזית (תרומה) will now explain why רבא mentions

ודוקא נקט כזית תרומה⁹ דאיכא איסור לאוכלו בטומאה¹⁰ אבל פחות מכזית לא -

And רבא specifically mentions that he threw a כזית תרומה, for by a כזית there is a prohibition to eat it בטומאה, however not by less than a כזית. That is why he mentions a כזית. Now תוספות will explain why he mentions תרומה -

וכן כזית חולין כיון דאין איסור לאוכלו בטומאה -

And similarly he did not mention a כזית of חולין (instead of a תרומה), for since there is no איסור to eat חולין בטומאה -

לא שייך לומר מיגו דמצטרף לענין טומאה מצטרף לענין שבת¹¹ -

It is not applicable to say since it is מצטרף לענין שבת.

תוספות asks:

ואם תאמר מאי שנא כזית תרומה מחצי זית -

And if you will say, why is a כזית תרומה different from a חצי זית תרומה -

דהא בתרומה טמאה ליכא אלא עשה¹² כדמוכח בהערל (יבמות דף עג, ב) -

For regarding תרומה טמאה, there is only an עשה for eating it, as is evident in פרק הערל -

דהאוכלה בטומאת עצמה אינו לוקה¹³ -

That whoever eats תרומה which is טמא, he does not receive מלקות (for there is no לא תעשה which prohibits one from eating תרומה טמאה,¹⁴ so therefore -

וּחְצִי זֵית נְמִי הָא קִימָא לֵן כִּר' יוֹחֲנָן דְּחָצִי שִׁיעוּר אֲסוּר מִן הַתּוֹרָה (יומא עד, א) -

⁸ When the שבת איסור is to take place, which is when the item is within three טפחים (and before it touched the other (אוכלין) there was no צירוף for טומאה, so we cannot say שבת מהייב נמי לענין שבת, for at that point when there is the possibility for שבת איסור, there is no טומאה at all. [When eventually, there is the טומאה, the מלאכה of שבת has already ended, and he cannot be liable for the past, when there was no טומאה.]

⁹ פחות מכזית חולין which when combined with the other אוכלין will be a כביצה. We know that חולין can also be מקבל טומאה, so the query would be the same; since it is נמי לענין שבת; why mention a כזית of תרומה.

¹⁰ תרומה which became טמא needs to be burnt; it is prohibited to eat it. See later in this תוספות (footnote # 12).

¹¹ The reasoning behind this 'מגל' is that since this **כזית תרומה** is so important, for it can make an **איסור שומאה**, therefore it is also important regarding the **איסור הכנסה** for **שבת**. However, this is (only) true if the **איסור שומאה** is a serious one, where one is forbidden to eat this **שומאה**, however if it is (less than a **כזית**, or) **חולין** where there is no **איסור** to eat it, so (even though it becomes **טמא**, nevertheless) nothing important happened here since there is no **איסור אכילה**.

¹² The *תורה* for eating *טמא* is derived from the *פסוק* (ראה [ט, כב, in] *דברים*) which states *בשעריך תאכלנו הטמא* (regarding *הטהור*), *פסולי המוקדשין* (which may be eaten *בטמאה*) and another *פסוק* (שם יב,) which states *לא תוכל לאכל* (to eat *בטמאה*) is not permitted for the *בשעריך* of *מזבח דגנך וגו'* (which includes *תורה*).

¹³ This is in contrast to one who eats תרומה while the person is טמא where there is a לא and he is חייב מיתה בידי שמים.

¹⁴ If there would be a *לא תעשה*, then there would be a difference between a *כזית* [where he receives *מלקות*], and a *חצי זית* [where it is *אסור מה"ת*, but there is no *מלקות*]. However now that there is no *לא תעשה*, there is no difference between a *זית* and a *חצי זית*, both are *אסור מה"ת*, but no *מלקות*.

Since also regarding a **חצי זית** we have established the ruling like ר"י that a half-**תרומה** **is שיעור** **אסור מן התורה**, so what difference is there between a זית and a חצי זית of **תרומה**? Why, therefore did רבא ask his query specifically by a כזית, and not by a חצי זית.

answers: תוספות

ויש לומר דמכל מקום כזית חמיר טפי שהרי זית הוא שיעור ללקות עליו בכל מקום -
And one can say, that (even though by **תרומה** there is no perceptible difference between a זית and a חצי זית), nonetheless a **כזית** is more severe, since a זית is the **universal שיעור** for which one receives **מלקות** everywhere.

now explains why רבא mentions a **בית טמא** תוספות

ודוקא לבית טמא אבל לבית טהור לא -
And **רבא** specifically mentions a **בית טמא**, but regarding a **בית טהור** there is no query -
אף על גב דחשיב ללקות עליו זר האוכלו¹⁵ -
Even though a **כזית** is important, in the sense that a **non-כהן** who eats this **תרומה** will receive **מלקות**, nevertheless the **כזית** -
משום הכי לא חשיב בפחות מגרוגרת כיון דאיסור זרות לא בא על ידי¹⁶ הוצאה זו:
Is not considered important because of this, if it is less that a **כגרוגרת**, since this prohibition to **non-כהנים** is not a result of this carrying.

Summary

The query of רבא is valid only in a case where he threw a **כזית** of **תרומה** into a **בית טמא**.

Thinking it over

Why did not זרק, **תרומה**, ובית **טמא** mention רבא previously¹⁷ asked, why did not תוספות give the answers he mentions here?¹⁸

¹⁵ is asking, just a רבא wants us to consider a **כגרוגרת** to be חשוב since it can effect an **איסור** **טמא**, why should we not consider carrying any **כזית** of **תרומה** as a חשוב (to be חייב for it), since this **כזית** is חשוב that it causes a זר who eats it to receive **מלקות**? [See (however) the מהרש"א who explains that תוספות is discussing a case where he threw a חצי זית into a **בית טהור**, where there was previously another חצי זית and together they are a זית which makes the first חצי זית חשוב for now there will be **מלקות** for a זר who eats it. תוספות answers that the הוצאה to a **בית טהור** does not contribute to the **איסור זרות** for they can be מצטרף anywhere; however when he throws it into a **בית טמא** then it is the act of bringing it into the **בית טמא**, which causes the **איסור** **טמא**, together with the **שבת** **איסור** שבת.] עיי"ש.

¹⁶ In a **בית טמא** the importance of this **כזית** is because through this **מלאכה** it will create the **איסור** **טמא**, therefore the חשיבות of the **טמא** should transfer to the חשיבות of this **כזית** regarding **שבת** **איסור**; however the fact that generally one who eats **תרומה** receives **מלקות**, has nothing to do with this **מלאכה** so why should it affect it!

¹⁷ תוספות ד"ה אי לענין שבת.

¹⁸ See שבת של מי on that תוספות.